

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2009. gada 10. septembrī*

Lieta C-446/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunale civile di Modena* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 26. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 1. oktobrī, tiesvedībā

Alberto Severi, kas darbojas savā vārdā, kā arī kā *Cavazzuti e figli SpA*, kas kļuvusi par *Grandi Salumifici Italiani SpA*, likumīgais pārstāvis,

pret

Regione Emilia-Romagna,

piedaloties

Associazione fra Produttori per la Tutela del “Salame Felino”.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents),

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs N. Nančevs [*N.anchev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 11. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Severi [*Severi*] un *Grandi Salumifici Italiani SpA* vārdā — Dž. Forte [*G. Forte*] un K. Marinuci [*C. Marinuzzi*], *avvocati*,

— *Regione Emilia-Romagna* vārdā — Dž. Puljati [*G. Pulitati*], *avvocato*,

— *Associazione fra Produttori per la Tutela del “Salame Felino”* vārdā — S. Magelli [*S. Magelli*] un A. Balestraci [*A. Ballestrazzi*], *avvocati*,

- Grieķijas valdības vārdā — I. Halkia [*I. Chalkia*] un V. Kondolaims [*V. Kondolaimos*] kā arī M. Tasopulu [*M. Tassopoulou*], pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā — R. Adams [*R. Adam*], pārstāvis, kam palīdz S. Fjorentino [*S. Fiorentino*], *avvocato dello Stato*,
- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā — K. Katabriga [*C. Cattabriga*] un B. Dohertijs [*B. Doherty*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2009. gada 7. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvas 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu (OV L 109, 29. lpp.) 2. pantu, Padomes 1992. gada 14. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2081/92 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un cilmes vietu nosaukumu aizsardzību (OV L 208, 1. lpp.) 3. panta 1. punktu un 13. panta 3. punktu, kā arī Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.), 15. panta 2. punktu.

- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp Severi, kas darbojas savā vārdā, kā arī kā *Grandi Salumifici Italiani SpA* (turpmāk tekstā — “GSI”), iepriekš — *Cavazzuti e figli SpA*, vārdā un *Regione Emilia-Romagna* [Emīlijas-Romanjas reģionu] par desu un desīnu, ko GSI pārdod ar norādi “Salame tipo Felino”, marķējumu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

Direktīva 2000/13

- 3 Direktīvas 2000/13 preambulas ceturtajā apsvērumā ir noteikts:

“Šīs direktīvas mērķis ir ieviest vispārējus noteikumus Kopienā, kas būtu horizontāli piemērojami visiem pārtikas produktiem, ko laiž tirgū.”

- 4 Atbilstoši Direktīvas 2000/13 preambulas sestajam apsvērumam:

“Jebkuru pārtikas marķēšanas noteikumu galvenais uzdevums būtu informēt un aizsargāt patērētāju.”

5 Šīs direktīvas preambulas astotajā apsvērumā ir noteikts:

“Sīki izstrādāts marķējums, kas jo īpaši izceļ produkta patieso dabu un īpašības, kā arī ļauj patērētājam izdarīt izvēli, pilnībā apzinoties faktus, ir ārkārtīgi būtisks, jo tas rada vismazāk šķēršļu brīvai tirdzniecībai.”

6 Direktīvas 2000/13 1. pantā ir noteikts:

“1. Šī direktīva skar galapatērētājam piegādājamo pārtikas produktu marķēšanu, kā arī dažus to noformēšanas un reklāmas aspektus.

[..]

3. Šajā direktīvā:

- a) “marķējums” nozīmē jebkuru tekstu, norādi, preču zīmi, tirdzniecības nosaukumu, attēlu vai simbolu, kas ir saistībā ar pārtikas produktu un atrodas uz jebkura iesaiņojuma, dokumentā, uzrakstā, uz etiķetes, gredzena vai uzlīmes, un ir pievienots šādam pārtikas produktam vai attiecas uz to;

[..].”

7 Direktīvas 2000/13 2. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Marķējums un izmantojamās metodes nedrīkst:

a) būt tādas, kas maldina pircēju, konkrēti:

- i) par pārtikas produkta raksturīgajām pazīmēm un jo īpaši tā raksturu, identitāti, īpašībām, sastāvu, daudzumu, derīgumu, izcelsmi vai pirmavotu, izgatavošanas vai ražošanas veidu;

[..]

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētie aizliegumi vai ierobežojumi attiecas arī uz:

- a) pārtikas produktu pasniegšanas veidu, jo īpaši to formu, izskatu vai iesaiņojumu, izmantojamiem iesaiņošanas materiāliem, izvietojumu un apkārtni, kādā tie izstādīti;

b) reklāmu.”

8 Šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punktā ir noteikts izsmēlošs to norāžu saraksts, kurām obligāti jābūt pārtikas produktu marķējumā. Šīs normas 7. punktā ir paredzēts, ka jābūt Kopienā reģistrēta ražotāja, fasētāja vai pārdevēja vārda vai uzņēmuma nosaukuma un adreses norādei, bet 8. punktā noteikts, ka jābūt izcelsmes vai pirmavota norādei, ja bez šādas norādes patērētājs var tikt maldināts par pārtikas produkta īsto izcelsmi vai pirmavotu.

9 Direktīvas 2000/13 5. pantā ir noteikts:

“1. Pārtikas produkta komercnosaukums atbilst nosaukumam, ko paredz tam piemērojamie Kopienas noteikumi.

a) Ja Kopienas noteikumi nepastāv, komercnosaukums atbilst nosaukumam, ko paredz tās dalībvalsts piemērojamie tiesību akti, kur šo produktu pārdod galapatērētājam vai ēdināšanas iestādei.

Ja tāda nav, komercnosaukums atbilst nosaukumam, kas ierasts tajā dalībvalstī, kur to pārdod galapatērētājam vai ēdināšanas iestādei, vai tas ir pārtikas produkta un, vajadzības gadījumā, tā lietošanas apraksts, kas ir pietiekami skaidri sastādīts, ļaujot pircējam izziņāt tā īsto raksturu un atšķirt no pārējiem produktiem, ar kuriem to var sajaukt.

[..]”

Regula Nr. 2081/92

- 10 Lai gan iesniedzējtiesa lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu atsaucas uz Padomes 2006. gada 20. marta Regulu (EK) Nr. 510/2006 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un cilmes vietu nosaukumu aizsardzību (OV L 93, 12. lpp.), ar kuru tiek atcelta Regula Nr. 2081/92, no pamata lietas faktiem izriet, ka Regula Nr. 510/2006 šai prāvai nav piemērojama. Savukārt, ņemot vērā datumu, kad Itālijas policija uzlika sodu *Cavazzuti e figli SpA*, jāpiemēro Regula Nr. 2081/92 ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2000. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 2796/2000 (OV L 234, 26. lpp.; turpmāk tekstā — “grozītā Regula Nr. 2081/92”).
- 11 Grozītā Regula Nr. 2081/92 paredz noteikumus par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (ĢIN) un cilmes vietu nosaukumu (CVN) aizsardzību. Šī aizsardzība, ko piešķir, ja attiecīgo produktu īpašībām ir saistība ar to ģeogrāfisko izcelsmi, tiek saņemta atbilstoši Kopienų reģistrācijas noteikumiem.
- 12 Grozītās Regulas Nr. 2081/92 preambulas ceturtajā apsvērumā noteikts, ka, “tā kā, ņemot vērā tirgoto produktu daudzveidību un par tiem sniegtās informācijas pārpilnību, patērētāju rīcībā jābūt skaidrai un īsai informācijai par produkta izcelsmi, lai tie spētu izdarīt labāko izvēli”.

13 Grozītās Regulas Nr. 2081/92 preambulas piektajā apsvērumā ir noteikts:

“tā kā lauksaimniecības produktu un pārtikas marķēšanu reglamentē vispārējie noteikumi, kas noteikti [...] Direktīvā [2000/13]; tā kā, ņemot vērā to īpatnības, būtu jāpieņem papildu īpaši noteikumi par lauksaimniecības produktiem un pārtiku no konkrētiem ģeogrāfiskiem apgabaliem.”

14 Atbilstoši grozītās Regulas Nr. 2081/92 preambulas septītajam apsvērumam — “Kopienas noteikumu sistēma par aizsardzību ļaus attīstīt ģeogrāfiskās izcelsmes norādes un cilmes vietu nosaukumus, jo šāda sistēma ar saskaņotāku pieeju nodrošinās godīgu konkurenci to ražotāju starpā, kuru ražotajiem produktiem ir šādas norādes, un sekmēs produktu uzticamību no patērētāju viedokļa”.

15 Atbilstoši grozītās Regulas Nr. 2081/92 1. panta 2. punktam to piemēro, neskarot citus īpašus Kopienas noteikumus.

16 Grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Nosaukumus, kas pārvērtušies par sugas vārdiem, reģistrēt nedrīkst.

Šajā regulā “nosaukums, kas pārvērties par sugas vārdu” ir lauksaimniecības produkta vai pārtikas nosaukums, kas, lai gan tas attiecas uz izcelsmes vietu vai reģionu, kur šis

produkts vai pārtika sākotnēji ražots vai tirgots, ir pārvērties par kāda lauksaimniecības produkta vai pārtikas parasto nosaukumu.

Lai noskaidrotu, vai nosaukums pārvērties par sugas vārdu, ņem vērā visus faktorus, jo īpaši:

— esošo stāvokli dalībvalstī, kur nosaukums radies, un patēriņa apgabalos,

— esošo stāvokli citās dalībvalstīs,

— attiecīgos valsts likumus vai Kopienas tiesību aktus.

Jā, ievērojot 6. un 7. pantā noteikto kārtību, reģistrācijas pieteikums noraidīts tādēļ, ka nosaukums pārvērties par sugas vārdu, Komisija publicē šo lēmumu *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.”

- 17 Grozītās Regulas Nr. 2081/92 5. pantā aprakstīta procedūra, kas dalībvalstij jāievēro, ja iesniegts reģistrācijas pieteikums. Šī 5. panta 5. punktā ir noteikts:

“Dalībvalsts pārbauda, vai pieteikums ir pamatots, un, ja tā uzskata, ka produkts apmierina šīs regulas prasības, nosūta Komisijai pieteikumu [..].

Dalībvalsts var piešķirt tikai pagaidu valsts aizsardzību pašreizējās regulas nozīmē nosaukumam, kurš iesniegts prasītajā veidā, un, vajadzības gadījumā, arī pielāgošanās periodu, [kas] sākas iesniegšanas dienā; [..]

Šāda pagaidu valsts aizsardzība beidzas dienā, kad saskaņā ar šo regulu pieņem lēmumu par reģistrāciju. [..]

[..]”

- 18 Grozītās Regulas Nr. 2081/92 13. panta 3. punktā paredzēts, ka “aizsargātie nosaukumi nevar kļūt par sugas vārdiem”.

Valsts tiesiskais regulējums

- ¹⁹ Atbilstoši 2. pantam 1992. gada 27. janvāra Dekrētlukumā Nr. 109, ar kuru transponē Padomes 1978. gada 18. decembra Direktīvas 79/112/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz galapatērētājam pārdodamu pārtikas produktu marķēšanu, noformējumu un reklāmu (OV 1979, L 33, 1. lpp.) 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) daļas noteikumus, kas ir noteikumi, kuri šobrīd ir ietverti Direktīvas 2000/13, ar kuru atcēla un aizstāja Direktīvu 79/112, 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) daļā (turpmāk tekstā — “Dekrētlukums Nr. 109/92”):

“1. Marķējums un noteikumi par marķēšanu ir domāti, lai patērētājam nodrošinātu pareizu un pārskatāmu informāciju. Marķēšana jāveic tādā veidā, lai:

- a) pircēju nemaldinātu attiecībā uz pārtikas produkta īpašībām, it īpaši tā raksturu, identitāti, kvalitāti, sastāvu, kvantitāti, lietošanas ilgumu, izcelsmi vai pirmavotu un attiecīgā pārtikas produkta ražošanas vai iegūšanas veidu;

[..].”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- ²⁰ GSI, kuras juridiskā adrese ir Modenā, ražo un pārdod desas un desiņas.

- 21 2002. gada 12. decembrī Milānas policija paziņoja Severi pašam un kā minētās sabiedrības likumīgajam pārstāvim pret šo sabiedrību izvirzīto apsūdzību par Dekrētlikuma Nr. 109/92 par pārtikas produktu marķējumu, noformēšanu un reklāmu 2. panta pārkāpumu sakarā ar to, ka tā ir tirgojusi Modenā ražotu desu, kuras marķējumā ietilpst norāde “Salame tipo Felino”.
- 22 Pārkāpuma protokolā norādīts, pirmkārt, ka marķējumā, par kuru ir runa pamata lietā, vārds “tipo” (veids) ir uzrakstīts ar grafiskām rakstu zīmēm, kas ir pārāk mazas, lai būtu pietiekami saskatāmas, un, otrkārt, ka citas marķējumā ietvertās norādes attiecas vienīgi uz sastāvdaļām un ražotāju uzņēmuma nosaukumu un juridisko adresi, izslēdzot jebkādu citu informāciju par ražošanas vietu vai to, ka atbilst ražotāju uzņēmuma juridiskajai adresei. Protokolā secināts, ka, ņemot vērā visus šos faktorus, produkta marķējums var maldināt patērētāju par desas izcelsmi un pirmavotu, jo tas neļauj skaidri un precīzi noteikt produkta izcelsmi, ar ko saprot vietu, kur gaļa ir tikusi pārstrādāta un iepakota. Nosaukums “Salame tipo Felino” norāda uz tradicionālu ražošanas metodi un ražošanas vietu — Felino komūnas teritoriju, kas atrodas Emīlijas-Romanjas reģiona Parmas provincē — kas neatbilst pamata lietas faktiem, jo runa ir par pārtikas produktu, kas ražots Modenā, kura gan arī atrodas Emīlijā-Romanjā, taču Modenas provincē.
- 23 Pamatojoties uz Milānas pašvaldības policijas uzrakstītā protokola secinājumiem, Emīlijas-Romanjas reģions 2006. gada 16. maijā uzlika Severi administratīvu sodu EUR 3108,33 apmērā par Dekrētlikuma Nr. 109/92 2. panta pārkāpumu.
- 24 Savā lēmumā, kas apstiprina pašvaldības policijas interpretāciju, Emīlijas-Romanjas reģions uzskatīja, ka norāde “Salame Felino” apzīmē autentisku un tipisku produktu, kas raksturīgs Felino komūnas teritorijai. Tā kā raksturiezīmes, kas tiek piedēvētas *Salame Felino*, nevar attiecināt uz visa veida gaļas produktiem, kuri sagatavoti, izmantojot līdzīgu recepti, bet kuru izcelsme ir no citas ģeogrāfiskās vietas vai kuri ir “rūpniecisko procesu” gala produkts, lai novērstu iespēju maldināt patērētājus, nav

pietiekoši lietot norādi “tipo”. Attiecīgais marķējums var maldināt patērētāju par strīdīgā produkta ražošanas vietu, tādējādi šim patērētājam neļaujot iepērkoties veikt apzinātu izvēli.

25 Severi 2006. gada 16. maijā sodu apstrīdēja *Tribunale civile di Modena* (Modenas Civiltiesa). Savas prasības pamatojumam viņš apgalvoja, ka 2. pants Direktīvā 2000/13, kas transponēta ar Dekrētlukuma Nr. 109/92, kurš nosaka pārtikas produktu marķēšanas kārtību, kas nedrīkst maldināt patērētājus par produkta izcelsmi un pirmavotu, 2. pantu, jāinterpretē saistībā ar citiem Kopien noteikumiem, it īpaši grozīto Regulu Nr. 2081/92. Tā kā Direktīva 2000/13 neietver nekādas izcelsmes un pirmavota definīcijas, šo jēdzienu saturs meklējams grozītajā Regulā Nr. 2081/92.

26 Emīlijas-Romanjas reģions šos argumentus noraidīja, atsaucoties uz Direktīvas 2000/13 2. panta autonomo raksturu, apgalvojot, ka tam nav nepieciešama nekāda atsauce uz grozīto Regulu Nr. 2081/92, lai to interpretētu, un tas ir piemērojams jebkādi neatbilstībai starp marķējumā norādīto vietu un patieso ražošanas vietu neatkarīgi no tā, vai ģeogrāfiskās izcelsmes norāde ir vai nav aizsargāta.

27 Emīlijas-Romanjas reģiona argumentāciju par Direktīvas 2000/13 2. panta autonomo raksturu *Tribunale civile di Modena* neuzskatīja par pārliecinošu. Atbalstot prasītāja pamata lietā tēzi, minētā *Tribunale* uzskatīja, ka izcelsmes un pirmavota jēdzieni nevar tikt ierobežoti ar vietu, kurā atrodas ražošanas uzņēmumus, bet tiem jābūt balstītiem uz to, ko patērētājs sagaida, pamatojoties uz asociācijām ar vietvārdu attiecībā uz produkta veidu un tā kvalitatīvajām īpašībām. Lai noteiktu, vai produkta, par kuru ir runa pamata lietā, marķējums uzskatāms par maldinošu, iesniedzējtiesa tādējādi uzskatīja par nepieciešamu juridiski definēt norādi “Salame Felino”. Tā arī uzskatīja par nepieciešamu pārliecināties, vai šī norāde norāda uz produkta recepti vai veidu un tādējādi ir sugas vārds, vai arī tā norāda uz īpašībām, iezīmēm un reputāciju, kas

produktam ir tikai vai būtībā saistībā ar tā izcelsmes ģeogrāfisko apgabalu, un tādējādi ir patiess cilmes vietas nosaukums grozītās Regulas Nr. 2081/92 izpratnē.

28 Turklāt, tā kā pastāv kolektīvā preču zīme attiecībā uz norādi “Salame Felino”, iesniedzējtiesa uzskatīja par nepieciešamu definēt, kādas ir savstarpējās attiecības starp šo preču zīmi un nosaukumu, ko vairāk nekā desmit gadus labticīgi izmanto ārpus Felino komūnas teritorijas darbojošies uzņēmēji.

29 Ņemot vērā iepriekš minēto, *Tribunale civile di Modena* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts (tagad Regulas Nr. 510/2006 3. panta 1. punkts un 13. panta 2. punkts) saistībā ar Dekrētlíkuma Nr. 109/92 2. pantu (Direktīvas 2000/13 2. pants) ir interpretējami tādā nozīmē, ka pārtikas produkta nosaukums, kurš ietver ģeogrāfiskas norādes, kuru dēļ valsts līmenī tika “noraidīts” vai katrā ziņā apturēts pieteikums Eiropas Kopienų Komisijai reģistrēt to par aizsargātu cilmes vietas nosaukumu (ACVN) vai aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi (AĢIN) atbilstoši iepriekš minētajām regulām, ir jāuzskata par sugas vārdu vismaz tajā laika periodā, kamēr ir spēkā šī “noraidījuma” vai “apturēšanas” sekas?

2) Vai Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts (tagad Regulas Nr. 510/2006 3. panta 1. punkts un 13. panta 2. punkts) saistībā ar Dekrētlíkuma Nr. 109/92 2. pantu (Direktīvas 2000/13 2. pants) ir interpretējams tādā nozīmē, ka pārtikas produkta nosaukumu, kurš ietver ģeogrāfiskas norādes, bet kurš nav reģistrēts kā ACVN vai kā AĢIN atbilstoši iepriekš minētajām regulām, Eiropas tīrgū var likumīgi izmantot tādi ražotāji, kuri šo nosaukumu izmanto labticīgi un ievērojami ilgu laika periodu, pirms stājās spēkā Regula Nr. 2081/92 (tagad Regula Nr. 510/2006), un laika periodā pēc tam, kad attiecīgā regula stājās spēkā?

- 3) Vai Direktīvas 89/104 [...] 15. panta 2. punkts ir interpretējams tādā nozīmē, ka pārtikas produkta kolektīvās preču zīmes, kas ietver ģeogrāfiskas norādes, īpašniekam nav atļauts kavēt citus ražotājus, kuri ražo produktu ar tādām pašām īpašībām, kādas ir produktam ar kolektīvo preču zīmi, izmantot šo nosaukumu, ja šie ražotāji attiecīgo nosaukumu izmanto labticīgi un ilgu laika periodu jau ievērojamu laiku pirms šīs kolektīvās preču zīmes reģistrācijas?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- ³⁰ Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai ģeogrāfisks nosaukums, attiecībā uz kuru iesniegtais pieteikums reģistrēšanai par ACVN vai AĢIN valsts līmenī ir noraidīts vai apturēts, ir jāuzskata par sugas vārdu vismaz tajā laika periodā, kamēr šis noraidījums vai apturēšana ir spēkā.

- ³¹ Ievadam jāatgādina, ka šī pirmā jautājuma, kura pieņemamību apstrīd Itālijas valdība, kā arī Komisija, pamatā ir *GSI* argumentācija, ko tā izmantoja pārsūdzībā, kuru tā iesniedza par sodu, kas tai tika uzlikts par Dekrētlikuma Nr. 109/92 2. panta neievērošanu.

- ³² Pamatojot savu prasību, kuras mērķis ir panākt atzinumu, ka desu, ko tā pārdod ar nosaukumu “Salame tipo Felino”, marķējums nav maldinošs Dekrētlikuma Nr. 109/92 2. panta izpratnē, *GSI* ir izvirzījusi divpakāpju argumentāciju.

- 33 *GSI* apgalvo, pirmkārt, ka marķējums, par kuru ir runa pamata lietā, nevar tikt uzskatīts par maldinošu, jo nosaukums “Salame tipo Felino” ir jāuzskata par sugas vārdu grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta izpratnē. Vēl *GSI* apgalvo, ka nosaukums “Salame tipo Felino” ir uzskatāms par sugas vārdu, jo turklāt divas vietējo ražotāju asociācijas ir iesniegušas pieteikumu par nosaukuma “Salame Felino” reģistrāciju kā AĢIN un datumā, kad tika uzlikts sods, par kuru ir runa pamata lietā, lēmums par šo pieteikumu vēl nebija ticis pieņemts.
- 34 Iesniedzējtiesa pirmo *GSI* argumentu uzskatīja par pārlicecinošu un tādējādi Tiesai uzdeva jautājumu vienīgi par otro argumentācijas daļu, kas ir pirmā jautājuma priekšmets.
- 35 Tomēr gan Itālijas valdība, gan Komisija apstrīd premisu par to, ka nosaukuma “Salame tipo Felino” sugas vārda raksturam grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta izpratnē būtu nozīme uz marķējuma maldinošā rakstura Direktīvas 2000/13 2. panta izpratnē novērtējumu. Tās apgalvo, ka uzdotais jautājums par nosaukuma kā tāda juridisko nozīmi ir nepieņemams, jo tam trūkst saiknes ar pamata lietu, kas ir par produktu ar šādu nosaukumu marķējuma maldinošo raksturu.
- 36 Tādējādi, pirms jautājums tiek apskatīts pēc būtības, ir jālemj par tā pieņemamību.

Par jautājuma pieņemamību

- 37 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 234. pantā paredzētās procedūras ietvaros principā valsts tiesām, kas iztiesā lietu, ir jānovērtē gan tas, cik nepieciešams ir prejudiciālais jautājums šo tiesu spriedumu taisīšanai, gan tas, cik piemēroti ir

jautājumi, ko tās uzdod Tiesai. Tiesa tomēr var atteikties pieņemt nolēmumu par valsts tiesas uzdoto prejudiciālo jautājumu tostarp tad, ja ir acīmredzami, ka tai lūgtajai Kopienų tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas īstenajiem apstākļiem vai tās priekšmetu un tādējādi tā attiecīgās prāvas izspriešanai nav objektīvi nepieciešama (it īpaši skat. 1999. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-421/97 *Tarantik*, *Recueil*, I-3633. lpp., 33. punkts, kā arī 2006. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-393/04 un C-41/05 *Air Liquide Industries Belgium*, Krājums, I-5293. lpp., 24. punkts).

38 Neapšaubāmi ir jāuzsver, ka nosaukuma sugas vārda raksturs grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta izpratnē *a priori* neizslēdz, ka šādi apzīmēto produktu marķējums var būt maldinošs Direktīvas 2000/13 2. panta izpratnē. Kā uzsvērusi ģenerālvokāte savu secinājumu 53. un 54. punktā, ir apstākļi, kuros patērētājs patiesi varētu tikt maldināts ar sugas vārda izmantošanu produkta marķējumā, ņemot vērā šī produkta marķējuma raksturīgās īpašības. Tādējādi tas, ka ražotājs, izmantojot nosaukumu, kas ir sugas vārds un tādējādi pēc definīcijas nav aizsargāts, nepārkāpj grozīto Regulu Nr. 2081/92, nenozīmē, ka ar Direktīvu 2000/13 aizsargātās patērētāju intereses ir katrā ziņā nodrošinātas.

39 Tomēr pretēji Itālijas valdības un Komisijas apgalvotajam nosaukuma juridiskā nozīme un tostarp tā iespējamais sugas vārda raksturs ir viens no faktoriem, kas, lai gan pats par sevi nebūdamas noteicošais, var tikt noderīgi ņemts vērā, novērtējot marķējuma maldinošo raksturu.

40 Komisijai, novērtējot, vai nosaukumam ir vai nav sugas vārda raksturs, jāņem vērā virkne faktoru, tostarp — atbilstoši grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. pantam — “esošais stāvoklis dalībvalstī, kur nosaukums radies, un patēriņa apgabalos”. Iesniedzējtiesai savukārt arī jāņem vērā šie faktori, nosakot, vai attiecīgā produkta marķējums var maldināt patērētāju Direktīvas 2000/13 2. panta 1. punkta izpratnē.

- 41 No tā izriet, ka iesniedzējtiesai novērtējuma par produkta, par kuru ir runa pamata prāvā, marķējuma iespējami maldinošo raksturu ietvaros ir būtiski zināt, vai nosaukumam ir vai nav sugas vārda raksturs.
- 42 No iepriekš minētā izriet, ka nav tā, ka uzdotajam jautājumam acīmredzami nebūtu nozīmes pamata prāvas izlemšanai un ka tādējādi tas ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 43 Ievadam jāatzīmē, ka pirmais jautājums, kāds tas ir lēmumā par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, atsaucas uz divējādiem faktiskiem apstākļiem. Pirmkārt, par nosaukumu “Salame Felino” tika iesniegts pieteikums tā reģistrācijai kā ACVN vai kā AĢIN grozītās Regulas Nr. 2081/92 izpratnē, un, otrkārt, šī pieteikuma nodošanu Komisijai Itālijas iestādes vēlāk noraidīja vai vismaz apturēja.
- 44 No grozītās Regulas Nr. 2081/92 5. panta 4. un 5. punkta, 6. panta 2.–5. punkta un 3. panta 1. punkta noteikumiem, tos lasot kopā, izriet, ka Komisija galu galā vienīgā ir kompetenta lemt par reģistrācijas pieteikumiem, ko tai nodevušas valsts iestādes, vai nu piešķirot prasīto aizsardzību, vai arī, gluži pretēji, atsakot prasīto reģistrāciju, vajadzības gadījumā to pamatojot ar attiecīgā nosaukuma sugas vārda raksturu. Tādējādi apstāklis, ka valsts iestādes ir noraidījušas vai apturējušas reģistrācijas pieteikumu, kā arī šāda noraidījuma vai apturēšanas iemesli nekādā ziņā nevar ietekmēt uz uzdoto jautājumu sniedzamo atbildi.
- 45 Tādējādi iesniedzējtiesa, atsaukdamās uz grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punktu un 13. panta 3. punktu, būtībā jautā, vai vajadzības gadījumā jau pirms

Komisijas lēmuma brīža pastāv prezumpcija par nosaukuma sugas vārda raksturu, tiklīdz ir iesniegts reģistrācijas pieteikums, vismaz laika posmā starp tā iesniegšanu un iespējamo datumu, kad valsts iestādes pieteikumu nodod Komisijai.

⁴⁶ Šajā sakarā, atsaucoties uz grozītās Regulas Nr. 2081/92 13. panta 3. punktu, iesniedzējtiesa, šķiet, vaicā, vai šī noteikuma interpretācija *a contrario* nenoved pie šādas prezumpcijas.

⁴⁷ Jāatzīst, ka tas tā nav. Grozītās Regulas Nr. 2081/92 13. panta 3. punktā ir noteikts, ka (jau) aizsargāti nosaukumi nevar kļūt par sugas vārdiem. No šī noteikuma *a contrario* katrā ziņā izriet, ka vēl neaizsargāti nosaukumi, par kuriem iesniegts reģistrācijas pieteikums, var kļūt par sugas vārdiem, ja tam nav šķēršļu, kas izriet no jau spēkā esošas aizsardzības.

⁴⁸ Tomēr interpretācija *a contrario* neļauj izsecināt neko vairāk kā vienkāršu iespējamību, ka attiecīgais nosaukums var kļūt par sugas vārdu. Savukārt šī interpretācija neļauj uzskatīt, ka būtu jāprezūmē, ka vēl neaizsargāti nosaukumi, par kuriem iesniegts reģistrācijas pieteikums, ir sugas vārdi.

⁴⁹ No iepriekš minētā izriet, ka grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts, lasīti kopā, nevar tikt interpretēti tādējādi, ka nosaukums, par kuru iesniegts reģistrācijas pieteikums, būtu uzskatāms par sugas vārdu laikā līdz iespējamajai reģistrācijas pieteikuma nodošanai Komisijai.

- 50 Šo secinājumu apstiprina paša sugas vārda rakstura jēdziena saturs, kāds tas precizēts Tiesas judikatūrā. Sugas vārda rakstura iegūšana ir tāda objektīva procesa rezultāts, kura noslēgumā šis nosaukums, lai gan ietverdams norādi uz ģeogrāfisko vietu, kurā šis produkts tiek ražots vai pārdots, ir kļuvis par šī produkta parasto nosaukumu (šajā sakarā skat. 2005. gada 25. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-465/02 un C-466/02 Vācija un Dānija/Komisija, Krājums, I-9115. lpp., 75.–100. punkts, kā arī 2008. gada 2. februāra spriedumu lietā C-132/05 Komisija/Vācija, Krājums, I-957. lpp., 53. punkts).
- 51 Šādos apstākļos ir uzskatāms, ka apstāklim, ka par nosaukumu, par kuru ir runa pamata lietā, ir iesniegts reģistrācijas pieteikums, nav ietekmes uz šāda objektīva vulgarizācijas un nosaukuma un teritorijas atdalīšanas procesa iznākumu.
- 52 Turklāt jāatzīmē, ka prezumpcijas iedibināšana par to, ka no reģistrācijas pieteikuma iesniegšanas izriet sugas nosaukuma raksturs, būtu pretrunā grozītās Regulas Nr. 2081/92 mērķiem.
- 53 Ar grozīto Regulu Nr. 2081/92 izveidotā sistēma nosaukumu reģistrācijai kā ACVN vai kā AĢIN atbilst vienlaikus prasībai par patērētāja aizsardzību, ka tas izriet no grozītās Regulas Nr. 2081/92 ceturtā apsvēruma, un nepieciešamībai saglabāt godīgu konkurenci starp ražotājiem, kā tas izriet no šīs regulas preambulas septītā apsvēruma. Taču nosaukuma atzīšana par sugas vārdu pēc būtības ir šķērslis šādas aizsardzības piešķiršanai. Tādējādi tikai tāpēc, ka ir iesniegts reģistrācijas pieteikums, atzīt par sugas vārdu nosaukumu, kas, kā galu galā izrādīsies, tāds nav, varētu apdraudēt abu iepriekš minēto mērķu sasniegšanu. Tādējādi nosaukuma atzīšana par sugas vārdu visā laika posmā pirms Komisijas lēmuma par reģistrācijas pieteikumu pieņemšanas nav jāuzskata par notikušu.

54 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu jāatbild, ka grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts jāinterpretē tādējādi, ka pārtikas produkta nosaukums, kurš ietver ģeogrāfiskas norādes un par kuru iesniegts pieteikums tā reģistrācijai kā ACVN vai kā AĢIN minētās regulas izpratnē, nevar tikt uzskatīts par sugas vārdu laika posmā, līdz valsts iestādes, iespējams, reģistrācijas pieteikumu nodod Komisijai. Nosaukuma sugas vārda raksturs grozītās Regulas Nr. 2081/92 izpratnē nevar tikt prezumēts, kamēr Komisija nav lēmusi par nosaukuma reģistrācijas pieteikumu, vajadzības gadījumā to noraidot ar konkrēto iemeslu, ka šis nosaukums ir kļuvis par sugas vārdu.

Par otro jautājumu

55 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts, lasīti kopā ar Direktīvas 2000/13 2. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka pārtikas produkta nosaukumu, kas ietver atsauci uz vietu un nav reģistrēts kā ACVN vai kā AĢIN, likumīgi var izmantot ražotāji, kas to izmanto labticīgi un pastāvīgi, gan pirms, gan pēc Regulas Nr. 2081/92 stāšanās spēkā.

Par jautājuma pieņemamību

56 Itālijas valdība un *Associazione fra Produttori per la Tutela del "Salame Felino"* apgalvo, ka šis otrais jautājums ir nepieņemams. It īpaši šī valdība atsaucas uz to, ka šis jautājums nav atbilstošs attiecībā uz pamata prāvas priekšmetu tādēļ, ka neviens Kopienai vai valsts tiesību noteikums par produktu marķējumu neņem vērā uzņēmēja, kas tirgo maldinoši marķētu produktu, labticību.

57 Tomēr jāatzīst, ka šāds arguments par uzdotā jautājuma būtību nevar ietekmēt tā pieņemamību.

Par lietas būtību

58 Ievadam jāatgādina, kā ģenerālvokāte to darījusi savu secinājumu 49. punktā, ka, lai gan pastāv atšķirības gan starp Direktīvas 2000/13 un grozītās Regulas Nr. 2081/92 mērķiem, gan to sniegtās aizsardzības apjomu, ģeogrāfisko nosaukumu norādīšana pārtikas produktu marķējumā tādā situācijā kā situācija pamata prāvā var ietilpt abu šo tiesību instrumentu piemērošanas jomā.

59 Tomēr pamata prāvas ietvaros iesniedzējtiesai jālemj vienīgi par to, vai, ņemot vērā Dekrētlukuma Nr. 109/92 2. pantu, ar kuru tiek transponēts Direktīvas 2000/13 2. pants, sabiedrība *GSI* varēja maldināt patērētāju, tās tirgto produktu marķējumā norādot nosaukumu “Salame tipo Felino”. Iesniedzējtiesa tādejādi jautā, vai tas apstāklis, ka nosaukumu, par kuru ir runa pamata prāvā un kas nav reģistrēts kā ACVN vai kā AĢIN, ražotāji izmanto labticīgi un ilgu laiku, ietekmē vērtējumu par marķējuma, par kuru ir runa pamata lietā, maldinošo raksturu.

60 Šajā sakarā jāatgādina, ka Tiesai principā nav jālemj par jautājumu, vai noteiktu produktu marķējums var maldināt pircēju vai patērētāju, vai aplūkot jautājumu par komercnosaukuma iespējami maldinošo raksturu. Tas ir valsts tiesas uzdevums (it īpaši skat. 1998. gada 16. jūlija spriedumu lietā *C-210/96 Gut Springenheide un Tusky*, *Recueil*, I-4657. lpp., 30. punkts, kā arī 2000. gada 12. septembra spriedumu lietā *C-366/98 Geffroy*, *Recueil*, I-6579. lpp., 18. un 19. punkts). Tomēr Tiesa, lemdama par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, vajadzības gadījumā var sniegt precizējumus, kas var būt vadlīnijas valsts tiesai, taisot tās spriedumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Geffroy*, 20. punkts).

⁶¹ No Tiesas judikatūras izriet, ka, lai novērtētu marķējumā ietvertas norādes spēju maldināt, valsts tiesai būtībā jābalstās uz to, ko vidēji informēts un saprātīgi uzmanīgs un zinošs vidusmēra patērētājs sagaida no attiecīgās norādes par pārtikas produkta izcelsmi, pirmavotu un kvalitāti, būtiskajam esot tam, lai tas patērētāju nemaldinātu un neliktu tam kļūdaini uzskatīt, ka produktam ir cita izcelsme, pirmavots vai kvalitāte, nevis tie, kas tam patiesībā ir (šajā sakarā skat. 1995. gada 6. jūlija spriedumu lietā C-470/93 *Mars, Recueil*, I-1923. lpp., 24. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Gut Springenheide un Tusky*, 31. punkts, kā arī 2000. gada 13. janvāra spriedumu lietā C-220/98 *Estée Lauder, Recueil*, I-117. lpp., 30. punkts).

⁶² Starp faktoriem, kas ir jāņem vērā, lai novērtētu marķējuma, par kuru ir runa pamata lietā, iespējami maldinošo raksturu, ir laika periods, kurā nosaukums ir ticis izmantots, kas ir objektīvs faktors, kurš var ietekmēt to, ko sagaida saprātīgs patērētājs. Savukārt ražotāja vai tirgotāja iespējamā labticība, kas ir subjektīvs faktors, nevar ietekmēt objektīvo iespaidu, ko patērētājam rada ģeogrāfiskā nosaukuma izmantošana marķējumā.

⁶³ Nemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu jāatbild, ka grozītās Regulas Nr. 2081/92 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts, lasīti kopā ar Direktīvas 2000/13 2. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka pārtikas produkta nosaukumu, kas ietver atsauci uz vietu un nav reģistrēts kā ACVN vai kā AĢIN, var likumīgi izmantot, ar nosacījumu, ka šādi apzīmētā produkta marķējums nemaldina vidēji informētu un saprātīgi uzmanīgu un zinošu vidusmēra patērētāju. Lai novērtētu, vai tas tā ir, valsts tiesas var ņemt vērā nosaukuma izmantošanas ilgumu. Savukārt ražotāja vai tirgotāja iespējamā labticība šajā sakarā nav atbilstošs faktors.

Par trešo jautājumu

64 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai, pamatojoties uz Direktīvu 89/104, pārtikas produkta kolektīvās preču zīmes, kas ietver ģeogrāfisku norādi, kura ir identiska nosaukumam, par kuru ir runa pamata lietā, īpašnieks var iebilst pret šī nosaukuma lietošanu.

65 Itālijas valdība apgalvo, ka šis trešais jautājums ir nepieņemams, jo valsts tiesā nodotā lieta neattiecas uz kolektīvajām preču zīmēm. Šī valdība apgalvo, ka Emīlijas-Romanjas reģions, kas *GSI* uzlika sodu, par kuru ir runa pamata lietā, pats nav nekādas preču zīmes īpašnieks un arī neapgalvo, ka *GSI* būtu aizskārusi jebkādu kolektīvu preču zīmi. Turklāt tiesas sēdē Itālijas valdība atgādināja, ka iesniedzējtiesa vienīgi jautā, vai marķējums “Salame tipo Felino”, kādu to izmanto *GSI*, var maldināt patērētāju par attiecīgā produkta patieso izcelsmi. Lai arī vietējo ražotāju apvienības, kas ir kolektīvās preču zīmes “Salame Felino” īpašniece, iestājušās tiesvedībā, arguments par iespējamo kolektīvās preču zīmes apdraudējumu nav ticis minēts lietā, kura bija jāizskata iesniedzējtiesai.

66 Jāatgādina, ka saskaņā ar šī sprieduma 37. punktā minēto pastāvīgo judikatūru Tiesa EKL 234. pantā paredzētās procedūras ietvaros nav kompetenta sniegt atbildi tiesai, kas tajā vērsusies ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ja tai uzdotajiem jautājumiem acīmredzami nav nekādas saiknes ar pamata prāvas īstenajiem apstākļiem vai tās priekšmetu un tādējādi tie attiecīgās prāvas izspriešanai nav objektīvi nepieciešami.

67 Nav strīda, ka iesniedzējtiesai tai nodotajā strīdā ir jālemj tikai par jautājumu, vai desas ar nosaukumu “Salame tipo Felino” var maldināt patērētājus un tādējādi pārkāpt valsts noteikumus, ar kuriem tiek transponēta Direktīva 2000/13.

68 Tādējādi jautājums par to, vai kolektīvās preču zīmes, kas ietver ģeogrāfisku norādi, kas ir identiska nosaukumam, par kuru ir runa pamata lietā, īpašnieks var iebilst pret šī nosaukuma lietošanu, acīmredzami nav nozīmīgs strīda pamata prāvā risinājumam un tādējādi jāatzīst par nepieņemamu.

Par tiesāšanās izdevumiem

69 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) Padomes 1992. gada 14. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2081/92 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un cilmes vietu nosaukumu aizsardzību, kas grozīta ar Komisijas 2000. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 2796/2000, 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts jāinterpretē tādējādi, ka pārtikas produkta nosaukums, kurš ietver ģeogrāfiskas norādes un par kuru iesniegts pieteikums tā reģistrācijai kā aizsargātam cilmes vietas nosaukumam vai aizsargātai ģeogrāfiskās izcelsmes norādei Regulas Nr. 2081/92, kas grozīta ar Regulu Nr. 2796/2000, izpratnē, nevar tikt uzskatīts par sugas vārdu laika posmā, līdz valsts iestādes reģistrācijas pieteikumu, iespējams, nodod Eiropas Kopienų Komisijai. Nosaukuma sugas vārda raksturs Regulas Nr. 2081/92, kas grozīta ar Regulu Nr. 2796/2000, izpratnē nevar tikt prezumēts, kamēr Komisija nav lēmusi par nosaukuma reģistrācijas pieteikumu, vajadzības gadījumā to noraidot ar konkrēto iemeslu, ka šis nosaukums ir kļuvis par sugas vārdu;

- 2) Regulas Nr. 2081/92, kas grozīta ar Regulu Nr. 2796/2000 3. panta 1. punkts un 13. panta 3. punkts, lasīti kopā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvas 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu 2. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka pārtikas produkta nosaukumu, kas ietver atsauci uz vietu un nav reģistrēts kā aizsargāts cilmes vietas nosaukums vai aizsargāta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, var likumīgi izmantot, ar nosacījumu, ka šādi apzīmētā produkta marķējums nemaldina vidēji informētu un saprātīgi uzmanīgu un zinošu vidusmēra patērētāju. Lai novērtētu, vai tas tā ir, valsts tiesas var ņemt vērā nosaukuma izmantošanas ilgumu. Savukārt ražotāja vai tirgotāja iespējamā labticība šajā sakarā nav atbilstošs faktors.

[Paraksti]